

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-105>

УДК 657.37:657.471:631

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОБІЗНЕСУ

INFORMATION SUPPORT FOR THE FORMATION OF INTERNAL MANAGEMENT REPORTING ON THE FINANCIAL RESULTS OF AGRIBUSINESS ENTERPRISES

Молдован Мирослав Михайлович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5374-4904>

Moldovan Myroslav

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

У статті розкрито роль внутрішньогосподарської звітності для цілей управління підприємств агробізнесу. Відзначено, що внутрішньогосподарська звітність вирізняється значною варіативністю, оскільки її зміст і структурна побудова визначаються специфічними інформаційними потребами управлінського персоналу та можуть коригуватися залежно від запитів управлінців різних рівнів управління. Розкрито сукупність чинників, які впливають на якість управлінської звітності. Представлено науково-обґрунтовану схему етапів розробки та впровадження управлінської звітності, яка може бути адаптована суб'єктами агробізнесу. Обґрунтовано інформаційне забезпечення формування звітності про фінансові результати підприємств агробізнесу, з врахуванням пропозицій в частині удосконалення структури субрахунків обліку фінансових результатів діяльності. Запропоновано форму внутрішньої звітності «Звіт про фінансові результати основної операційної діяльності».

Ключові слова: підприємства агробізнесу, внутрішньогосподарська звітність, облік, фінансові результати, управління.

The article reveals the role of internal reporting for the management purposes of agribusiness enterprises. It is noted that internal reporting is characterized by significant variability, as its content and structure are determined by the specific information needs of management personnel and may be adjusted depending on managers at different levels. Scientific sources have been analyzed, and it has been established that, to ensure the soundness of managerial decisions for various stakeholder groups, it is necessary to generate objective, complete, and unbiased information on business performance results. It is emphasized that, in the process of forming internal reporting, accounting information must meet qualitative characteristics such as relevance, reliability, consistency, comparability, timeliness, and understandability. A set of factors influencing the quality of management reporting is identified, including the financial component, procurement, transportation, storage of tangible assets, production, cost, sales, tax expenses, intangible resources, and marketing strategy. A scientifically substantiated scheme of the stages of development and implementation of management reporting is presented and can be adapted by agribusiness entities. It is noted that the development and implementation of a management reporting system is based on a comprehensive approach to solving methodological and organizational tasks, ensuring the coherence of information formation, aggregation, and use. The research determines that financial results are calculated for taxation, financial reporting, and management purposes and internal reporting formation. The information support for preparing reports on the financial results of agribusiness enterprises is substantiated, considering proposals to improve the structure of sub-accounts by types of activity. A form of internal reporting, namely the "Report on Financial Results of Core Operating Activities," is proposed, enabling timely identification of deviations from planned indicators, operational control, and improved validity of managerial decisions on operating revenues and expenses. Attention is drawn to simplifying the formation of internal management reporting indicators through digital technologies in the accounting process.

Keywords: agribusiness enterprises, internal management reporting, accounting, financial results, management.

Постановка проблеми. Фінансові результати діяльності займають центральне місце в системі управління будь-якого підприємством, оскільки слугують узагальнюючим показником ефективності використання ресурсів та досягнення стратегічних і тактичних цілей розвитку. Фінансовий результат є важливою і водночас складною економічною та обліково-аналітичною категорією, що відображає кінцеві наслідки господарської діяльності підприємства за певний період. Зміст поняття «фінансовий результат» розкривається через категорії «прибуток» і «збиток», які, будучи протилежними за економічною сутністю, формуються на основі єдиного методологічного підходу. Визначення фінансових результатів ґрунтується на застосуванні принципів нарахування та відповідності доходів і витрат, що передбачає їх формування шляхом зіставлення отриманих доходів із понесеними витратами.

В умовах трансформації економічного середовища та зростання вимог до інформаційного забезпечення управлінських рішень особливої актуальності набуває розробка внутрішніх форм звітності про фінансові результати, яка формує аналітичну основу для оперативного контролю та планування діяльності суб'єктів господарювання, зокрема агропідприємств. Внутрішня звітність виступає інструментом адаптації системи управління до специфіки агробізнесу, забезпечуючи керівництво релевантною, своєчасною та деталізованою інформацією про формування фінансових результатів за видами діяльності, продукції, галузями, центрами відповідальності, окремими виробничими чи географічними сегментами тощо. У зв'язку з цим дослідження теоретичних та прикладних аспектів внутрішньої звітності про фінансові результати підприємств агробізнесу є актуальним і спрямоване на підвищення якості інформаційного забезпечення управлінських рішень та ефективності фінансово-господарської діяльності в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспекти формування внутрішньогосподарської звітності розкрито в багатьох наукових публікаціях. Так, С. Гаркуша характеризує чинники, які впливають на якість управлінської звітності. Автор підкреслює, що точність і обсяг наведених даних залежать від організаційно-технологічних та економічних особливостей, властивих підприємству, і конкретного об'єкта управлінського обліку, цілей управління стосовно до даного об'єкта обліку

[1]. В наукових працях М. Дубініної та інших науковців висвітлено недоліки інформаційної бази для забезпечення та формування якісної інформаційної системи про управління фінансовими результатами діяльності [2]. Також досліджено підходи до формування системи внутрішньої звітності [3]. Про роль та місце управлінської звітності в системі управління підприємством розкрито в дослідженні О. Лемішовської та В. Михайловського [6]. Питання сутності облікової інформації та її якісні характеристики [9], а також про основу бухгалтерського обліку для прийняття управлінських рішень [8] характеризує у дослідженнях О. Подолянчук, роботах Яременка І.Й. та Заворітного М.В. розкрито основні принципи та особливості формування управлінської звітності [10; 4], в тому числі з використанням CRM-систем [4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність значної кількості досліджень з внутрішньогосподарської (управлінської) звітності, досі не вироблено єдиного методологічного підходу щодо формування внутрішніх звітів у агропідприємствах, який би забезпечував повну деталізацію фінансових результатів за видами діяльності, центрами відповідальності, видами продукції, галуззю виробництва з урахуванням сезонності та специфіки обліку біологічних активів. Внутрішньогосподарська звітність характеризується високою варіативністю, оскільки її структура та зміст формуються з урахуванням конкретних інформаційних потреб управлінського персоналу та можуть змінюватися відповідно до внутрішніх запитів управлінців різного рівня. Саме тому розробка форм внутрішньої звітності та можливість їх затвердження на регіональному рівні сприятиме підвищенню ефективності системи управління підприємств агробізнесу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є теоретичне та практичне обґрунтування інформаційного забезпечення формування внутрішньогосподарської звітності про фінансові результати діяльності підприємств агробізнесу, зокрема уточнення за видами діяльності задля підвищення оперативності та ефективності управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діяльність аграрних підприємств охоплює сукупність взаємопов'язаних господарських процесів, зокрема виробництво сільськогосподарської продукції, її зберігання, постачання та реалізацію. Для комплексної

оцінки результативності функціонування як окремого аграрного підприємства, так і галузі в цілому, доцільним є аналіз системи фінансових показників діяльності, серед яких ключове місце посідають фінансовий результат до та після оподаткування, величина чистого прибутку, рівень рентабельності, а також інші показники, що характеризують ефективність господарювання. Забезпечення достовірності такої оцінки та обґрунтованості управлінських рішень для різних груп стейкхолдерів потребує формування об'єктивної, повної та неупередженої інформації про результати діяльності суб'єкта господарювання. Тому, інформаційним підґрунтям достовірної інформаційної бази є дані бухгалтерського обліку. В підтвердження даного трактування відзначимо думку про те, що бухгалтерський облік, реалізуючи свою інформаційну функцію, виступає ключовим джерелом формування та передачі інформації, що надходить до різних рівнів системи управління підприємством [8, с. 68].

З метою задоволення інформаційних потреб різних груп користувачів бухгалтерської інформації фінансові результати доцільно визначати за кількома напрямками, зокрема:

- фінансовий результат формується для зовнішніх користувачів на підставі показників фінансової звітності;

- для цілей оподаткування – відповідно до даних податкових декларацій;

- управлінський фінансовий результат розраховується за інформацією управлінського обліку та використовується для аналізу діяльності підприємства і обґрунтування ефективних управлінських рішень [2, с. 84].

Форми фінансової та податкової звітності стандартизовані для усіх суб'єктів господарювання і є складовою інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Внутрішньогосподарська звітність немає чіткого нормативного забезпечення, часто характеризується як управлінська, внутрішня, оперативна звітність, що на наше переконання можна визначити як синоніми. Однак, незалежно від підходів сучасних дослідників до тлумачення та класифікації управлінської звітності, її ключове призначення в умовах функціонування сучасних систем управління та планування на підприємстві полягає у забезпеченні управлінського персоналу своєчасною, релевантною та зрозумілою інформацією. Така інформація створює підґрунтя для виявлення тенденцій, відхилень та інших змін у структурі економічних і неекономічних показників, а також для

оперативного реагування на відповідні коливання, що, у свою чергу, дає змогу оцінювати, прогнозувати й контролювати поточний і перспективний напрям діяльності суб'єкта господарювання [10].

В умовах сучасного господарювання, що характеризується високою невизначеністю та нестабільністю зовнішнього середовища, керівники аграрних підприємств потребують повної, достовірної та високоякісної інформації для прийняття як поточних, так і стратегічних управлінських рішень. Традиційні узагальнені форми фінансової звітності, які складаються відповідно до вимог чинного законодавства, володіють обмеженим аналітичним потенціалом і не забезпечують достатньої глибини деталізації, необхідної для ефективного управління фінансовими результатами. Вони, як правило, відображають лише агреговані показники, що не дозволяє своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності, оцінювати ефективність окремих видів діяльності чи визначати фактори, що впливають на формування прибутку. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває розробка внутрішніх форм управлінської звітності, орієнтованих на оперативне відображення фінансових результатів та їх складових у розрізі галузей, видів діяльності, центрів відповідальності, окремих продуктів тощо. Таке інформаційне забезпечення дозволяє керівництву агропідприємств своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, підвищувати обґрунтованість управлінських рішень, посилювати контроль та формувати прогнози розвитку бізнесу. В результаті внутрішня управлінська звітність виступає не лише інструментом контролю, а й важливим елементом стратегічного управління, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності агробізнесу.

Сучасні підприємства орієнтуються на формування управлінської облікової інформації високої якості, що забезпечує її практичну цінність та сприяє розвитку бізнесу. Використовуючи точні, достовірні та неупереджені дані про фінансово-господарську діяльність, менеджери отримують можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення. Водночас наявність помилок у звітності або спроби «прикрасити» показники з метою залучення інвесторів підбивають довіру до підприємства, що суперечить сутності управлінської звітності. У зв'язку з цим перед бухгалтерською службою постає завдання забезпечення високоякісної облікової інформації, здатної задовольнити всі інформаційні потреби керівництва [4].

Таким чином, внутрішньогосподарська звітність має формуватися з врахуванням вимог чинного законодавства та якісних характеристик облікової інформації (табл. 1).

Для оцінки повноти управлінської інформації керівництву слід визначити, наскільки в її формах відображено ключові показники, що впливають на ефективність діяльності підприємства. Пропуск одного або кількох таких факторів у звітності зменшує аналітичну цінність інформації та може негативно позначитися на здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення. Перелік цих чинників наведено в таблиці 2.

Процес розробки та впровадження як комплексної системи управлінської звітності, так і окремих звітів, тісно пов'язаний із плануванням і організацією робіт, визначенням методів, систем та інструментів, що застосовуються для їх формування, а також встановленням каналів збору та передачі інформації. Таким чином, кожен управлінський звіт від моменту концепції його створення до фактичного використання користувачем проходить низку послідовних етапів (рис. 1). Реалізація кожного етапу розробки та впровадження системи управлінської звітності передбачає комплексне вирішення низки методологічних

Таблиця 1

Вимоги до облікової інформації, визначені якісними характеристиками

Вимога		Характеристика	Критерій вагомості
за НП(С)БО	за Концептуальною основою		
Доречність	Доречність	інформація, узагальнена у фінансовій звітності повинна бути доречною, оскільки впливає на прийняття управлінських рішень різних груп користувачів, а також дає можливість вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому	Основоположні
Достовірність	Правдиве подання	інформація, наведена у фінансовій звітності, є достовірною (прадивою), якщо вона не містить помилок та перекозчень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності	
Зіставність	Зіставність	інформація повинна бути згрупована за однорідністю (однотипністю) задля визначення подібності чи відмінності між ними	Посилювальні
Порівнюваність	Можливість перевірки	інформація, представлена у звітності повинна надавати можливість користувачам здійснювати порівняння: фінансові звіти підприємства за різні періоди; фінансові звіти різних підприємств	
Дохідність і зрозумілість	Своєчасність	можливість для осіб, які приймають рішення, мати інформацію вчасно так, щоб ця інформація могла вплинути на їхні рішення	
	Зрозумілість	інформація, яка надається у фінансовій звітності, повинна бути дохідлива і зрозуміла її користувачам за умови, що вони мають достатні знання та зацікавлені у сприйнятті цієї інформації; класифікація, охарактеризування та подання інформації ясно і стисло робить її зрозумілою	

Джерело: сформовано на основі [5; 7]

Таблиця 2

Чинники, які впливають на якість управлінської звітності

Чинник	Характеристика
Фінансовий складник	включає у себе оцінку динаміки грошових потоків на підприємстві, наявність резервів, потребу у фінансах, кредитні зобов'язання, огляд джерел фінансування
Закупівля	з управлінських звітів повинно бути ясно, чи виробляються вони відповідно до плану і кон'юнктури ринку, як ідуть справи з їх оплатою (чи немає заборгованостей), наскільки вигідні умови поставок
Перевезення	аналізується завантаженість транспортних засобів (власних та/або найманих), оцінюється логістика на підприємстві
Зберігання матеріальних активів	повинно бути висвітлене з позицій наявності, кількості та умов, а також термінів обороту (з можливими відхиленнями й аналізом їх причин) за кожним видом товарів і/або послуг
Виробництво	потрібно оцінювати співвідношення попиту (за інформацією по заявках, замовленнях, резервуванню продукції і т. д.) та можливості підприємства його задовольнити (аналіз планового і фактичного випуску продукції)
Собівартість	розраховується окремо за кожною товарною групою
Реалізація	планові та дійсні характеристики оплати і відвантаження товарів, а також аналіз охоплення бази клієнтів
Податкові витрати та інші відрахування	зіставляються планові і фактичні показники (в грошовому та відносному еквіваленті)
Нематеріальні ресурси	аналіз експлуатації, можливості і потреби в створенні
Розвиток	маркетингова стратегія, аналіз ринкової ситуації, зіставлення фактичних та планових показників

Джерело: сформовано на основі [1, с. 378]

і організаційних завдань, зокрема визначення та обґрунтування підходів до консолідації інформації в межах управлінського обліку і звітності, а також вибір оптимальних процедур трансформації та агрегації показників і індикаторів із застосуванням специфічних методів кількісного та якісного аналізу. У контексті сучасних динамічних та мінливих умов господарювання особливого значення набуває встановлення адекватного рівня деталізації та комплексності процесів або об'єктів, щодо яких здійснюється формування як окремих управлінських звітів, так і системної внутрішньогосподарської звітності загалом, що забезпечує цілісність інформаційного поля та підвищує якість аналітичної підтримки управлінських рішень.

При цьому особлива увага приділяється чіткому розмежуванню показників за видами діяльності, окремими видами продукції, центрами відповідальності, сегментами ринку та іншими аналітичними ознаками, що забезпечує високу деталізацію облікових даних. Така деталізація дозволяє оперативного виявляти відхилення від запланованих показників, оці-

нювати ефективність окремих підрозділів і видів продукції, а також визначати фактори, що впливають на формування прибутку або збитку. Внаслідок цього внутрішня звітність стає не лише інструментом контролю, а й надійним аналітичним механізмом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, планування ресурсів і формування стратегічних прогнозів розвитку агропідприємства.

Інформаційним підґрунтям формування будь-якої звітності, в тому числі і внутрішньогосподарської, про фінансові результати діяльності підприємств агробізнесу виступають дані бухгалтерського обліку за рахунком 79 «Фінансові результати», структуровані з урахуванням ключових параметрів господарської діяльності, яку нами запропоновано удосконалити (табл. 3).

Виділення іншої звичайної діяльності та надзвичайних подій в системі бухгалтерського обліку є обґрунтованим з позицій підвищення аналітичності інформації про фінансові результати. Такий підхід дозволяє чітко відмежувати результати основної діяльності від супутніх господарських процесів, які не

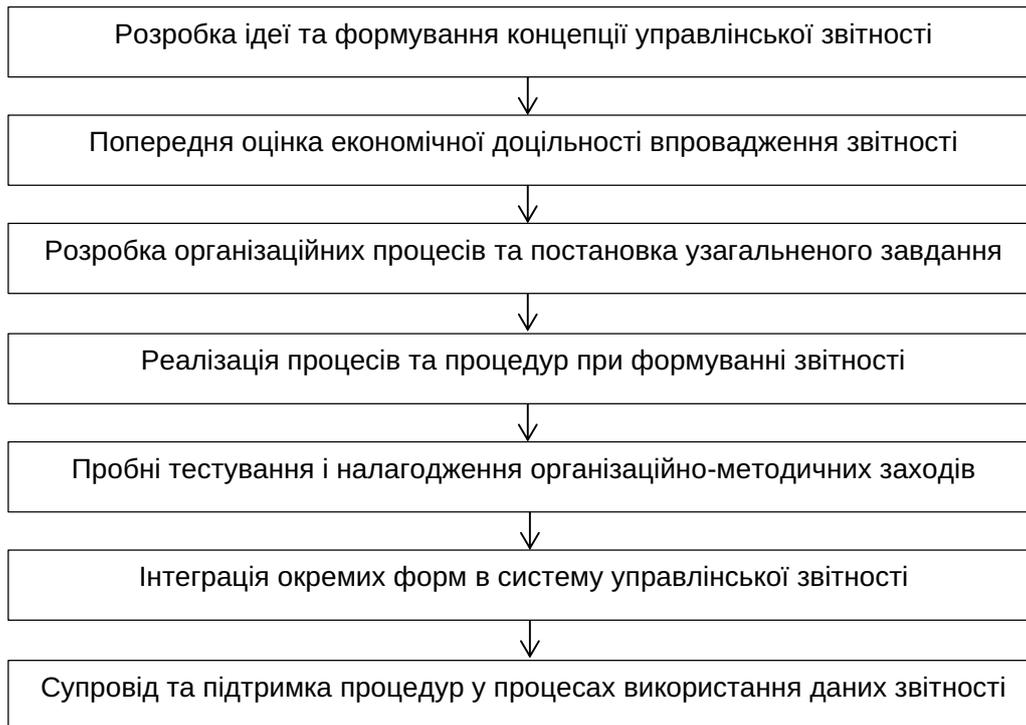

Рис. 1. Схема етапів розробки та впровадження управлінського звітності

Джерело: сформовано на основі [6, с. 184]

Таблиця 3

Пропозиції щодо удосконалення субрахунків обліку фінансових результатів підприємств агробізнесу

Вид діяльності	Характеристика	Рахунок
Операційна діяльність	основна діяльність підприємства, <i>в тому числі сільськогосподарська</i> , а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю	791 «Результат операційної діяльності»
Фінансова діяльність	діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства	792 «Результат фінансової діяльності»
Інвестиційна діяльність	придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів (грошей)	793 «Результат інвестиційної діяльності»
Інша звичайна діяльність	<i>це сукупність господарських операцій, які здійснюються в межах звичайного функціонування суб'єкта господарювання, не належать до його основної, інвестиційної чи фінансової діяльності, проте є типовими, повторюваними або періодичними, обумовленими специфікою організаційної структури, договірних відносин чи господарської практики підприємства та не мають ознак надзвичайних подій або форс-мажорних обставин</i>	794 «Результат іншої звичайної діяльності»
Надзвичайні події	<i>події, спричинені форс мажорними обставинами та ситуаціями надзвичайного чи непередбачуваного характеру і перешкоджають здійсненню звичайної діяльності</i>	795 «Результат надзвичайних подій»

Джерело: сформовано автором, пропозиції виділені курсивом

формують ключову бізнес-модель підприємства, проте впливають на величину прибутку (збитку).

Пропозиції щодо уточнення видів діяльності та впровадження удосконаленої структури рахунків сприятимуть:

- забезпеченню зіставності доходів і витрат за окремими видами діяльності (операційною, інвестиційною, фінансовою, іншою звичайною діяльністю та результатами надзвичайних подій), що дозволить усунути існуючі розбіжності між даними бухгалтерського обліку та показниками фінансової звітності;

- деталізації фінансових результатів у розрізі центрів відповідальності, видів продукції та окремих напрямів аграрного вироб-

ництва, що підвищить точність оцінки ефективності діяльності та продуктивності;

- підвищенню прозорості інформації про результати діяльності для різних груп користувачів;

- формуванню інформаційної бази для прогнозування фінансових результатів та оцінки ризиків, пов'язаних зі зміною ринкової кон'юнктури або виникненням надзвичайних подій.

Враховуючи сучасні наукові підходи, внутрішню звітність у системі бухгалтерського обліку доцільно розглядати як елемент практичної реалізації завдань управління фінансовими результатами. Гнучкість внутрішньої звітності дозволяє

Таблиця 4

Звіт про фінансові результати операційної діяльності

(галузі, підрозділу, центру відповідальності тощо)

Об'єкт обліку	План				Фактичні результати					Фінансовий результат, грн.	
	обсяг реалізації, ц	ціна без ПДВ, грн.	дохід, грн.	собівартість реалізації 1 продукції, грн.	обсяг реалізації, ц	ціна без ПДВ, грн.	дохід, від реалізації, грн.	собівартість реалізації 1 продукції, грн.	собівартість всієї реалізованої продукції	прибуток	збиток
Пшениця озима	10	500	5000	200	5	400	2000	250	1250	750	
...											

Відхилення

Об'єкт обліку	Відхилення (+/-)					Собівартості 1 продукції, грн.
	Доходу за рахунок:					
	обсягу реалізації		ціни			
	кількість, ц	за весь обсяг, грн.	за 1 продукції	за весь обсяг		
Пшениця озима	-5	-2500	-100	-500	+50	
...						

Підпис особи, яка сформувала документ

Джерело: сформовано автором

адаптувати її зміст і структуру до специфічних умов функціонування підприємства, що є особливо актуальним для аграрного сектору з огляду на сезонні коливання виробництва та наявність біологічних активів. Унаслідок цього внутрішня звітність виступає ключовим інструментом організації обліково-аналітичного процесу та формування інформаційної бази, необхідної для стратегічного розвитку підприємства.

Варто відзначити, що ключові проблеми внутрішньої звітності зумовлені недостатнім рівнем деталізації показників, обмеженою інтеграцією облікової та аналітичної інформації, а також низькою аналітичною цінністю даних для обґрунтування управлінських рішень. Зазначені недоліки актуалізують необхідність формування оновленої моделі внутрішньої звітності, орієнтованої на забезпечення оперативного управління, адаптованої до використання цифрових інструментів і узгодженої з бізнес-процесами сфери послуг [3, с. 58].

Результати власних досліджень, практики та напрямів удосконалення системи обліку фінансових результатів агропідприємств дозволяють запропонувати форму внутрішньої звітності «Звіт про фінансові результати основної операційної діяльності» (табл. 4).

Використання запропонованої форми «Звіт про фінансові результати операційної діяльності» дозволяє своєчасно виявляти відхилення фактичних показників від планових, здійснювати оперативний контроль і підвищувати обґрунтованість управлінських рішень у частині операційних доходів і витрат. Узагаль-

нення інформації в різних формах звітності, включно з внутрішньою, значно спрощується завдяки впровадженню цифрових технологій в облікові процеси. Цифровізація забезпечує автоматизований збір, обробку та систематизацію даних, що формує інтегровану систему обліку та звітності про фінансові результати. Використання сучасних цифрових рішень, таких як ERP-системи, хмарні сервіси та аналітика великих даних, дозволяє інтегрувати інформаційні потоки різних підрозділів підприємства, уніфікувати показники та налаштувати звітність відповідно до специфічних потреб управління агропідприємствами. Це підвищує гнучкість і деталізацію як зовнішньої, так і внутрішньої звітності та забезпечує оперативний доступ до даних не лише про загальний фінансовий результат, а й про його складові у розрізі видів діяльності, центрів відповідальності, продукції та інших аналітичних ознак.

Висновки. Результати дослідження свідчать, що внутрішньогосподарська звітність у сучасних умовах функціонування підприємств агробізнесу є одним із ключових інструментів прийняття обґрунтованих управлінських рішень та може розглядатися як окрема складова або підсистема управління. Зростання потреби у внутрішньогосподарській звітності зумовлено можливістю включення до неї специфічних показників, які не відображаються у стандартизованих формах фінансової звітності, що робить її незамінним джерелом інформації для оперативного управління, планування та оцінки ефективності діяльності агропідприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гаркуша С.А. Запровадження управлінської звітності в системі управлінського обліку на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 39. С. 375-379.
2. Дубініна М.В., Вишенська Л.М. Управління інформаційною системою обліку фінансових результатів діяльності аграрних підприємств. *Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*. 2015. № 1 (35). С. 83-85.
3. Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю., Сирцева С.В., Лугова О.І. Інтеграція обліку та фінансової аналітики у внутрішній звітності для прийняття рішень щодо управління доходами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 13. С. 53-59.
4. Заворітній М.В. Якість управлінської звітності з використанням CRM-систем. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4023/3953> (дата звернення: 15.01.2026).
5. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf (дата звернення: 15.01.2026).
6. Лемішовська О.С., Михайловський В.О. Управлінська звітність підприємства: теоретико-методичні аспекти та принципи формування. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2023. № 1 (9). С. 179-188.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України № 72. від 07.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 15.06.2026).
8. Подолянчук О.А. Облік доходів сільськогосподарських підприємств: теорія та практика: моногр. Вінниця : Вид-во ПП «ТД «Едельвейс і К», 2010. 276 с.
9. Подолянчук О.А. Облікова інформація та її якісні характеристики відповідно до облікових стандартів. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 8. С. 79-90.
10. Яремко І.Й., Заворотній М.В. Управлінська звітність в системах управління та планування на підприємстві: особливості формування та змістовні параметри. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2022/7.pdf (дата звернення: 15.01.2026).

REFERENCES:

1. Harkusha S.A. (2020). Zaprovdzhennia upravlinskoї zvitnosti v systemi upravlinskoho obliku na pidpriemstvi [Implementation of managerial reporting in the management accounting system at an enterprise]. *Infrastruktura rynku*, no. 39, pp. 375–379.
2. Dubinina M.V., Vyshenska L.M. (2015). Upravlinnia informatsiinoiu systemoiu obliku finansovykh rezultativ diialnosti ahrarykh pidpriemstv [Management of the information system for accounting financial results of agricultural enterprises]. *Visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho ahraryno-ekonomichnoho universytetu*, no. 1 (35), pp. 83–85.
3. Dubinina M.V., Cheban Yu.Yu., Syrtseva S.V., Luhova O.I. (2025). Intehratsiia obliku ta finansovoi analityky u vnutrishnii zvitnosti dlia pryiniattia rishen shchodo upravlinnia dokhodamy [Integration of accounting and financial analytics in internal reporting for income management decision-making]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 13, pp. 53–59.
4. Zavoritnii M.V. (2024). Yakist upravlinskoї zvitnosti z vykorystanniam CRM-system [Quality of managerial reporting using CRM systems]. *Ekonomika ta suspilstvo*, issue 62. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4023/3953> (accessed January 15, 2026).
5. Ministry of Finance of Ukraine (2019). Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti [Conceptual Framework for Financial Reporting]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/2019_RB_ConceptualFramework_ukr_AH.pdf (accessed January 15, 2026).
6. Lemishovska O.S., Mykhailovskyi V.O. (2023). Upravlinska zvitnist pidpriemstva: teoretyko-metodychni aspekty ta pryntsyipy formuvannia [Enterprise managerial reporting: theoretical and methodological aspects and principles of formation]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*, no. 1 (9), pp. 179–188.
7. Ministry of Finance of Ukraine (2013). Natsionalne polozhennia (standart) bukhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti" [National Accounting Standard 1 "General requirements for financial statements"]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (accessed June 15, 2026).
8. Podolianchuk O.A. (2010). Oblik dokhodiv silskohospodarskykh pidpriemstv: teoriia ta praktyka [Accounting of revenues of agricultural enterprises: theory and practice]. monohrafiya [a monograph]. Vinnytsia: Edelweis i K Publishing House, 276 p. (in Ukrainian).
9. Podolianchuk O.A. (2018). Oblikova informatsiia ta yii yakisni kharakterystyky vidpovidno do oblikovykh standartiv [Accounting information and its qualitative characteristics according to accounting standards]. *Ekonomika, finansy, menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky*, no. 8, pp. 79–90.
10. Yaremko I.Y., Zavorotnii M.V. (2022). Upravlinska zvitnist v systemakh upravlinnia ta planuvannia na pidpriemstvi: osoblyvosti formuvannia ta zmistovni parametry [Managerial reporting in enterprise management and planning systems: formation features and content parameters]. *Efektivna ekonomika*, no. 5. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2022/7.pdf (accessed January 15, 2026). (in Ukrainian).

Дата надходження статті: 07.12.2025

Дата прийняття статті: 18.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025